

Gal; 5:13-23.

Törvényekre szükség van. Anarchia, káosz, ököljog lenne törvények nélkül, és senki se lehetne biztonságban. A törvény tehát szükséges, még hozzá az olyan törvény, amelyhez szankció is tartozik, azaz mely kilátásba helyezi, hogy ha valaki megszegi a törvényt, akkor börtönre vagy botütésre, pénzbírságra vagy kényszermunkára, vagy valami egyéb kellemetlenségre számíthat. Hisz ha e fenyegetés nem lenne a törvény része, akkor az emberek hamar leszoknának a törvénytiszteletről, s a törvény inkább érdemelné meg a jámbor ajánlás nevet.

A törvényhez tehát az ítélet és a büntetés lehetősége is hozzátartozik. Az ítélet pedig a cselekedetek alapján történik. Aki rosszat tett, bűnhődjön. Aki meg nagyobb rosszat, az még jobban bűnhődjön. Ez megfelel az ember veleszületett igazságérzetének. *Óvodások között végeztek egy kutatást. Azt vizsgálták, hogyan működik az igazságérzetük. Abban kellett állást foglalniuk, hogy melyik gyerek követett el nagyobb rosszaságot: az amelyik direkt összetört egy poharat, vagy az, amelyik véletlenül leejtette a tálcát, és így hat pohár vesztét okozta. A gyerekek alapos megfontolás után általában arra a következtetésre jutottak, hogy az a gyerek volt a rosszabb, amelyik hat poharat tört össze, hisz nagyobb kárt okozott. A szándékot nem mérlegelték, csupán a tett és a következmény alapján ítélték.* Mi felnőttek valószínű, hogy jobban árnyalnánk ezt a dolgot, de az biztos, hogy a tettek és következmények nagy súllyal esnek latba az ítélelhozatalnál. S a világban ez így bizonyára rendben is van. S mi ebbe a törvény által szabályozott világba születünk bele. Sokszor érezzük, hogy ez kényelmetlen, mert a törvények időnként fojtogatóknak tűnek. Máskor meg úgy véljük, hogy igazságtalan ez a világ, mert a sunyin, titokban rosszkedőnek kedvez, annak meg, aki becsülettel felvállalja tettet és véleményét, annak meg nem. Iskolás gyerekek olykor szoktak panaszkodni erre. Na de a világ ilyen. A tettek számítanak, főként a napvilágra került tettek. A titokban lévők, s főleg a szív belső titkai meg nem. S a világban ez nagyjából rendben is van. Isten őrizzen az olyan földi hatalomtól, amelyik a szívünk érzéseit is vizslatni akarja, és gondolatrendőrséget üzemeltet. A kegyetlen diktatúrák tesznek csak ilyet.

Ugyanígy működnek az emberek által kitalált vallások is; a tettekre koncentrálnak. Tégy ezt, tégy azt, amattól meg tartózkodjál, s a végén majd ez alapján kapsz valami ítéletet. Menj templomba. Fizesd meg az egyházadót. Mondj el napi öt imát. Zarándokolj el ide vagy oda. Tarts időnként böjtöt, tartózkodj az alkoholtól, a húsevéstől, a jóllakástól, a nemi élettől vagy annak bizonyos formáitól. De tartózkodj a táncától és vadászattól, bizonyos zenei stílusoktól és némely filmektől meg könyvektől is. A szigorúbbak szerint a televíziótól is. A különböző felekezeteknek és kegyességi irányzatoknak megfelelően vég nélkül bővíthető a lista, a tiltott dolgok listája az aktuális guruk ízlésvilága szerint. Állandó kísértés ez a keresztyéneknek is, hogy ezen az úton haladjanak. Pedig a Biblia szerint nem ez Isten akarata.

Jézus azért jött, hogy megváltson minket a törvény átkától (Gal; 3:13). Krisztus szabadságra szabadított meg minket (Gal; 5:1). Isten nem azt akarja, hogy ismét féljünk (Rm; 8:15) a törvény fenyegetései miatt, mivel nem tudjuk tökéletesen megtartani a törvényt, hanem hogy szabadok legyünk. „Szabadságra vagytok elhívva, testvéreim” (Gal; 5:13) – hallottuk a felolvasott igében. S e szabadság azt jelenti: „Nem vagytok a törvény alatt” (Rm; 6:14 KG). A keresztyénség tehát lényegét tekintve egészen más, mint a világ. A világban kell, hogy az emberek a törvény hatalma alatt legyenek. Isten viszont a vallással nem plusz törvényeket rak a nyakunkba. Hanem ellenkezőleg; Jézus megszabadít, megvált, kivált minket a törvény alól, hogy Isten fiaivá legyünk (Gal; 4:5). Isten nem plusz törvényeket ad, hanem szabadságot. Értitek mennyire más ez, mint az ember fabrikálta vallások. Azok arról szólnak, hogy a földi törvényeket büntetés terhe mellett meg kell tartani mindenkinek, de aki vallásos, annak ezen felül is vannak még törvények, amiket tartson meg, ha nem akar Istentől is büntetéseket, és nem akar még halála után is bűnhődni. Még az élő Istentől származó ószövetségi vallás is ezen a logikán működött. Miért? Mert a törvény a világban kell. Kell, hogy féken tartsa fenyegetésével a gonoszt. Kellett a törvény az ószövetségi korra, hogy addig is élni lehessen, míg eljön a szabadító. Átmenetileg kellett a törvény. De Isten már az Ószövetség előtt, már az Édenben megígérte a szabadítót. Mert Isten nem akarja, hogy a törvény uralma alatt félelemben éljünk. Hisz a törvény uralma alatt nem lehet másként élni csak félelemben, mivel az ember nem képes a bűneset óta megtartani a törvényt. Bűnöket követünk el, és félünk a büntetéstől. Félünk a bűnünket látó Istentől. De Isten nem akarja, hogy féljünk. Igéjében számtalanszor biztat arra: Ne félj! Mert, ahogy egy klasszikussá váló filmben mondják, a félelem a gyűlölet kapuja. A Biblia pedig így fogalmazta meg ezt sokkal korábban, aki fél, abban nem lett teljessé a szeretet (1Jn; 4:18). Isten nem megnyomorító félelemre teremtett minket, de a törvény, mely valamilyen szinten kordában tartja a gonoszt, mégis félelmet szül az életünkben. Jézus azért jött el, hogy megváltson, a félelemtől megszabadítson, egy egész másfajta életbe beavasson minket. Jézus szabad életre hív.

Az apostol pedig mikor erről ír, rögtön eloszlat egy félreértést. A szabadság nem a bűn, nem a test minden kívánságának kiszolgálása. A szabadság nem egyenlő sem a vágyakat késleltetni nem tudó infantilizmussal, sem pedig az erkölcsi aggályokat nem ismerő gonoszszággal. A szabadságnak ehhez semmi köze. A szabadságnak nincs köze a bűnhöz, hisz a bűn veszi el a szabadságot. *Aki a bűnt cselekszi, szolgálja a bűnnek* – mondja Jézus (Jn; 8:34). Ellenben a szabadság a Lélek szerinti élet. Erre hív minket mai igénk: a Lélek szerint éljete! S mit is jelent ez? Hát azt, hogy nem külső kódexek fogják megmondani nekünk, hogy mit tegyünk. Nem az a jó vallásos, aki fog csikorogva megteszi, amit a törvény mond. Aki nagy duzzogva bedob valamit a perselybe. Nagyobb ünnepekkor elmegy a templomba, hogy eleget tegyen az Istennek. Ha a tettek számításának Isten előtt, ha a cselekedetekért kapnánk a jutalmat, ez még akkor is kevés lenne, de akkor talán valamit számítana. Pl. kisebb büntetést kapna, aki olykor elment templomba, mint aki be se tette soha a lábát. De a helyzet az, hogy mindez semmit sem számít. Mert ez csak a törvény alatti kínlódás, és nem a boldog, szabad élet, melyre az Isten hív.

Mihez is hasonlíthatnám ezt? Egy olyan házastárshoz, aki tessék-lássék közeledik olykor a párjához, de közben alig várja, hogy rohanhasson a szeretőihez. Ki szeretne ilyen társat magának? Én biztos nem. És Isten sem ilyen kapcsolatot akar velünk. Ne a törvény kedvéért, és ne félelemből tedd a jót. Hanem belső vágyad legyen, hogy Isten kedvébe járd, és szeretetből cselekedj. Az Isten iránti szeretet legyen a hajtó erő. Megint csak a szerelmet hozhatom példának. Az ifjú szerelmes nem kényszerből, félelemből, udvarias megfelelni vágyásból megy olykor a szerelméhez, hanem a lelke sóvárog, és nem hagyja békén, míg csak el nem indul a lába, hogy szaladjon kedveséhez. Ugye mennyire más? Másként indul az ifjú udvariasságból, a szülők parancsára meglátogatni a beteges nagynénit, és más az, ahogy aztán akár a szülői tilalom ellenére is szalad szerelméhez. Nagyon más a kettő! – Pontosan ennyire más a törvény alatti vallásosság, és a Jézus által szabaddá tett hit. Isten ma erre az utóbbira hív meg téged.

De nem csak meghív, hanem erőt is ad hozzá. A Jézussal való kapcsolat és a belénk költöző Szentlélek gerjeszti fel lelkünkben a vágyat a szabad életre, melynek lényege a szeretet. És Isten előtt ez számít. Isten nem azt méricskéli, mint ama bizonyos ovisok, hogy hány poharat törtél össze ügyetlenségemben. Isten nem azt nézi, hogy a tételes törvényt hány pontban pipáltad ki, és hányszor szegted meg. Hanem azt, hogy az iránta való szeretetből cselekedtél-e. Isten más, mint a földi hatalmak. Mert Isten a szívek vizsgálója, és előtte igazából a szív, ami számít. A szív szeretetéből jönnek-e a tettek? Isten látja ezt. De valamennyire a saját életünkben mi is láthatjuk. Mert a belénk áradó Szentléleknek van látható gyümölcse. És ez a gyümölcs a szeretet, öröm, békesség, türelem, szívesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. Ha ezek jellemzik az életünket, akkor bennünk van a Szentlélek. Akkor Jézussal élő kapcsolatban vagyunk. Ha meg szerényen teremjük e gyümölcsöt, akkor nem az a megoldás, hogy rágörcsölök, hogy csak azért is öröömöm lesz, és fog csikorogva is szelíd maradok. Így a törvény szolgálói tennének, és nem Isten szabad gyermekei. (És nekik se sikerülne.) Hanem ha kevés az öröm, békesség és türelem az életben, akkor azt vizsgálom, hogyan erősíthetem Jézussal a kapcsolatam. Mert ha vele a kapcsolat szoros, akkor majd bőven terem életben a Lélek gyümölcse.

S hogy Jézussal szoros lehessen a kapcsolatunk, ezért van ma is úrvacsora. Mert Jézus e szentséget rendelte arra, hogy felemelje vele tekintetünket életünk nehézségeiről a mennyei erő forrására, megváltásunk színhelyére, a Golgotára. A felmutatott szent jegyeken átszillan az ő megváltásának, bűnbocsátó szeretetének a fénye. S e fényben láthatjuk, hogy nem kell elrejtőznünk, nem kell magyarázkodnunk, nem kell magunkat igazolnunk, mert nem kell félnünk. Mert Jézus a kereszten kiváltott minket a törvény átka alól. Nem kell semmilyen büntetéstől félnünk nekünk, akik az ő megváltottjai, Isten fogadott gyermekei vagyunk. Hanem oda mehetünk hozzá szabadon, minden sutaságunkkal, esetlenségünkkel és bűnünkkel együtt. Feltárhathatjuk szívünket, s mintegy odabújhatunk hozzá, mint gyermek az édesapja ölébe. Elfogadhatjuk bocsánatát, és megkapjuk a lelki energiát, hogy újra vidáman és bátran, szeretettel és szabadon indulhassunk tovább, hogy kreatívan és mérték felett cselekedjünk a jót, amivel örömet szerzünk a minket szerető és szabad életre hívó Istenünknek. Ámen.

1. A jó cselekedetek és a törvény megtartása mennyiben segíti elő az üdvösséget? (A Gal; 2:16 alapján válaszoljatok!)
 2. A nekünk adatott szabadság jelenti-e azt, hogy nyugodtan vétkezhetünk? (A Gal; 5:13+19-21. alapján válaszoljatok!)
 3. Ha a Lélek szabadságában élünk, milyen jellemzői lesnek az életünknek? (A Gal; 5:22-23. alapján válaszoljatok!)
- a) Volt-e olyan korszakod, amikor inkább félelemből, inkább tessék-lássék tartottad meg Isten parancsait? Milyen jellemzői voltak az akkori vallásosságodnak? Mennyire volt intenzív, s mennyire örömteli?
 - b) Kik azok a személyek az életedben, akikért szinte bármilyen áldozatot örömmel meghozol? Isten e személyek között van?
 - c) Ismered-e az örömteli szolgálatot? Van-e olyan szolgálat, melyet akkor is végeznél, ha az emberek lebeszélnei akarnának róla? Ismered-e az érzést, amikor a legjobbat akarod adni az Úrnak, mert szereted őt?
 - d) Könnyű elhinned, hogy Isten nem számlálgatja, hogy hányszor botlottál el a hit útján? Könnyű elképzelned és megélned azt, hogy nem azért teszel jót, mert félsz az Isten büntetésétől, de jót teszel, mert abban leled öröme, mert a Szentlélek arra indít, s mert Isten kedvében akarsz járni?